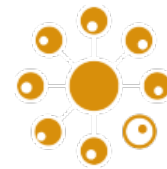

**Begaafdheids
ProfielScholen**

**Visitatieverslag
De Arke, Burgum
09MX C1**

3 november 2020
Wendy Lemstra

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Visitatie	3
3 Taak van de commissie	3
4 De voorbespreking van de commissie	3
5 Resultaten en opbrengst van de visitatie	4
5.1 Gesprek met de schoolleiding	4
5.2 Gesprek met de leerlingen	5
5.3 Gesprek met twee leerkrachten	5
6 Oordeel en advies	6
7 Aanbevelingen	7
8 Afsluiting	8
9 Bijlagen	9
9.1 Bijlage I Lijst van toegestuurde stukken	9
9.2 Procedure bestuursbesluiten, stroomschema	9
9.3 Bijlage IV De beroepscommissie en bezwaar en beroepsprocedure	10

1 Inleiding

Basisschool De Arke is een van de drie basisscholen in Burgum met ruim 260 leerlingen. De school maakt onderdeel uit de stichting De Oarsprong. De stichting, tot 5 november 2020 bekend onder de naam PCBO Tytsjerksteradiel, bestaat uit 12 basisscholen (acht christelijke basisscholen en vier ontmoetingsscholen). De scholen staan in plaatsen Burgum, Eastermar, Garyp, Gytsjerk, Hurdegaryp, Jistrum, Noardburgum, Oentsjerk, Ryptsjerk, Sumar, Suwâld.

In het gesprek geven schoolleiding en leerkrachten aan dat de school voor Friese begrippen een grote school is. Ouders die voor deze school kiezen, behoren over het algemeen tot de (hogere) middenklasse.

2 Visitatie

In verband met Covid-19-maatregelen heeft de visitatie in afgeslankte vorm plaatsgevonden. Dat betekent dat op 3 november 2020 Tamara Catsburg (voorzitter) en Wendy Lemstra (secretaris) hebben gevisiteerd.

De visitatie betreft een reguliere visitatie die om de vier jaar plaats vindt. Vorige visitatie was in 2016.

3 Taak van de commissie

De taak van de commissie is om te verifiëren of de school aandacht heeft voor hoogbegaafde leerlingen, en of ze in haar handelen overeenstemt met de afgesproken BPS-gedragscode. De commissie heeft zich vooraf aan de visitatie een beeld gevormd en vragen opgesteld om dit beeld tijdens de visitatie te spiegelen aan de werkelijke situatie. Door gesprekken te voeren met diverse geledingen, kan de commissie haar beeld scherpen en een advies uitbrengen aan het bestuur van de vereniging.

4 De voorbespreking van de commissie

De commissie heeft voorafgaand aan de visitatie de volgende documenten toegestuurd gekregen en bestudeerd:

- Visitatierapport 2016
- Ontwikkelagenda 2020-2025
- Schoolgids 2020-2021
- Beleidsplan Hoogbegaafdheid 2019-2023
- School Ondersteunings Profiel 2016-2020
- Een los vel met voorbeelden van uitdagende opdrachten
- Een los vel met een evaluatie van de periode van lockdown (maart-juni)
- Het programma van de visitatie 3 november 2020.

5 Resultaten en opbrengst van de visitatie

De ontvangst van de school was heel gastvrij en de gesprekken met schoolleiding, medewerkers en leerlingen zijn prettig verlopen. Wegens ziekte van de leerkracht kon een kijkje in de bovenschoolse plusklas niet doorgaan. De school heeft in plaats van dit programmaonderdeel een gesprek gearrangeerd met leerlingen die deelnemen aan plusactiviteiten. De leerlingen waren openhartig in het delen van hun ervaringen en gaven daarmee een levendig beeld van hoe de school omgaat met hoogbegaafdheid.

5.1 Gesprek met de schoolleiding

Het eerste gesprek dat de commissie heeft gevoerd, was met de directeur, de coördinator bovenbouw, coördinator onderbouw en de IB'er/specialist HB. Uit dit gesprek blijkt dat de school de beleidslijnen voor hoogbegaafdheid van de afgelopen jaren heeft voortgezet. De school ziet hoogbegaafdheid niet als iets uitzonderlijks, maar probeert voor ieder kind een passende leerlijn te ontwikkelen. Zo wordt iedere intake gecombineerd met een thuisbezoek, zodat de leerkracht een goede indruk krijgt van de thuissituatie en samen met ouders een inschatting kan maken van de ontwikkeling van het kind.

De school kent verschillende mogelijkheden om hoogbegaafdheid te signaleren, passend leer materiaal aan te bieden en te versnellen. Zo werkt de school met gecombineerde groepen 1/2, gebruikt ze Acadin, Breinbrekers, levelwerk en vanaf groep 5 de bovenschoolse plusklas Talint. Momenteel heeft de school een pedagoog in dienst die onderzoek verricht naar de effecten van Acadin op het leren van de hoogbegaafde leerlingen. De school is namelijk kritisch op beschikbaar materiaal en probeert het denkvermogen van hoogbegaafde leerlingen te stimuleren. Niet ieder materiaal zet in op hogere denkordes.

Tijdens de vorige visitatie werd geconstateerd dat de school redelijk star vasthield aan leerresultaten (I/I+) als criteria voor deelname aan plusactiviteiten. De school beaamt dit en vertelt dat ze inmiddels deze criteria lossert, en meer nadruk legt op het stimuleren en motiveren van leerlingen. Ze bereikt met deze aanpak meer leerlingen; jongens, meisjes en onderpresterende leerlingen.

Waar de school zelf nog ontwikkeling wenst is het nog meer loslaten van het klassikale systeem. Leerlingen kunnen versnellen, maar volgens de school gebeurt dit nog teveel in compartimenten van de jaargroepen.

Een ander ontwikkelpunt dat ter sprake komt in het gesprek ligt op het gebied van kennis en scholing van hoogbegaafdheid. De kennis en expertise ligt nu grotendeels bij de IB'er. Deze kennis wordt weliswaar goed gedeeld, maar het aanjagen van dit onderwerp ligt ook grotendeels bij dezelfde persoon. De school wil op korte termijn meer leerkrachten scholen, zodat de begeleidingslijn en leerlijn voor hoogbegaafdheid krachtiger in de school wordt ingebed.

Een derde ontwikkelpunt dat ter sprake komt in het gesprek is hoe de school het ingezette beleid borgt. De school zet in op een samenwerking waarin acties worden gevolgd en geëvalueerd. Door te scrummen formuleert het team heldere doelen en kan het team beter resultaten beoordelen en behalen.

5.2 Gesprek met de leerlingen

gesproken met ongeveer acht leerlingen die plusactiviteiten volgen.

De leerlingen leggen uit dat ze aan projecten werken, waarin ze leren te onderzoeken en leren samenwerken. Iedere leerdoel waar ze aan werken, kent een onderliggende competentie. Aan de hand van een voorbeeld, reflecteren de leerlingen op hun eigen leerdoelen en geven weer in het gesprek waar ze persoonlijk staan in hun leerlijn. Vervolgens demonstreren de leerlingen een opdracht.

Aansluitend aan het gesprek met de leerlingen, presenteert een tweetal leerlingen een afgerond project. De beide leerlingen hebben een website gebouwd waarin ze hun onderzoeken en opdrachten weergeven. Zo presenteert de eerste leerling haar onderzoek naar de Dodo, en heeft de ander zich gericht op Mammoeten tijdens de IJstijd. De website is toegankelijk voor ouders en leerkrachten. De leerlingen vertellen dat ze naast de projecten en opdrachten ook leren denken en argumenteren. Dit vinden de leerlingen leuk om te doen, en lastig als je een tegenovergesteld standpunt moet verdedigen.

De leerlingen waarderen de bovenschoolse plusklas met een 7,5. Ze vinden de opdrachten en projecten bijna allemaal uitdagend, en hebben veel vrijheid in het kiezen van onderwerpen. Maar ze klagen wel over het huiswerk. Soms ervaren ze te weinig tijd om het huiswerk te kunnen maken, of komt dit met andere verplichtingen in de school in het gedrang.

De leerlingen geven aan dat ze vooral leren voor de toekomst, als ze naar de middelbare school gaan. Voor de toetsen en werkstukken die ze in de bovenschoolse plusklas maken, ontvangen ze cijfers, maar deze worden niet op hun rapport vermeld. De leerlingen vinden dit niet erg, omdat ze niet willen leren voor cijfers, maar voor wat ze leren in de plusklas.

Leerlingen vertellen dat ze niet terugkoppelen in hun eigen klas wat ze doen in de plusklas. Anderen vragen er niet naar, en reageren niet in het bijzonder op hun deelname.

5.3 Gesprek met twee leerkrachten

Uit het gesprek met de twee leerkrachten blijkt dat hoogbegaafdheid een duidelijke plek heeft in de school. De leerkrachten voelen zich competent in het signaleren van leervragen van leerlingen, en kunnen hoogbegaafde leerlingen begeleiden. Ze refereren in het gesprek regelmatig naar gevolgde scholing (Cedin) en teamafspraken wat betreft hoogbegaafdheidsbeleid.

Ook blijkt uit het gesprek dat de leerkrachten zich competent voelen in het spelen met de mogelijkheden om leerlingen te motiveren of te stimuleren met uitdagend leer materiaal. Ze nemen een onderzoekende houding aan als het gaat om observeren van getoond (leer)gedrag van hun leerlingen en passen hun eigen handelen aan waar nodig.

Zo zien de leerkrachten dat ze veel materiaal tot hun beschikking hebben. Maar niet ieder materiaal is even uitdagend, of levert eerder meer werk op voor leerlingen dan dat

het uitdaagt. Anderzijds willen de leerkrachten ook dat het materiaal niet exclusief is voorbehouden aan hoogbegaafde leerlingen. Ook leerlingen die belangstelling hebben, mogen gebruik maken van het extra materiaal, om te ontdekken of dit bij hen past. Deze leerlingen kunnen bijvoorbeeld een zestal weken werken met Breinbrekers.

De leerkrachten geven beiden aan dat ze blijven proberen iedere leerling te bereiken. Leerlingen die nog extra aandacht behoeven zijn bijvoorbeeld meisjes, doordat deze hun leervermogen verbloemen en zich aanpassen.

De leerkrachten hebben beiden ervaring met versnellers en vertellen hoe ze dit aanpakken. Ze geven in het gesprek aan dat ze mede door de inzet van onderwijsassistenten, die in iedere groep beschikbaar is, hun hoogbegaafde leerlingen goed kunnen begeleiden.

De leerkrachten ervaren vanuit de schoolleiding veel professionele ruimte om te kunnen handelen. Teamleden zoeken elkaar gemakkelijk op om kennis te delen of worstelingen met elkaar te bespreken.

6 Oordeel en advies

De commissie heeft, ondanks dat de visitatie een bescheidener vorm heeft gekregen dan gebruikelijk, een goed beeld gekregen van de manier waarop de school haar begaafdheidsprofiel uitdraagt.

De commissie adviseert het bestuur positief over de verlenging van vier jaar van het keurmerk en onderbouwt dit met de volgende bevindingen:

De school heeft visie en beleid ten aanzien van meer- en hoogbegaafdheid

De commissie merkt in alle gesprekken dat de visie op hoogbegaafdheid doorleefd wordt in de hele school. Hoogbegaafdheid krijgt niet een specifieke plek, maar de school wil betekenisvol zijn voor alle (hoogbegaafde) leerlingen, betreft (hoogbegaafde) leerlingen en is betrokken bij (hoogbegaafde) leerlingen, en stimuleert ieder kind om authentiek te zijn.

De school zorgt voor draagvlak en borging van het beleid

Het valt de commissie op dat collega's elkaar gemakkelijk opzoeken om expertise te delen. Ondanks deze laagdrempeligheid is het borgen van expertise kwetsbaar. Er is op dit moment één expert, die het hoogbegaafdenbeleid aanjaagt.

De school heeft haar meer- en hoogbegaafde leerlingen in beeld en biedt waar nodig maatwerk.

De commissie concludeert dat de school haar hoogbegaafde leerlingen goed in beeld heeft en biedt maatwerk. De commissie meent dat de school eveneens realistisch is in de inschatting of ze alle leerlingen in beeld heeft of krijgt.

Het maatwerk dat de school biedt, is ruim voldoende. Dit maakt de commissie op uit de gesprekken die ze heeft gevoerd met leerlingen.

De school onderhoudt een dialoog met ouders en leerlingen

De commissie merkt op dat de communicatie met ouders over de vorderingen van plusactiviteiten frequent is. Toch lijkt de communicatie meer gericht op zenden, dan op het aangaan van een structurele dialoog met ouders.

De school zorgt voor flexibiliteit in voorzieningen, tijd en ruimte

De commissie concludeert dat de school flexibel is in het aanbieden van voorzieningen, tijden en ruimte. De school geeft zelf aan dat ze door het (onderwijs)systeem wordt opgehouden.

De school beschikt over adequate expertise op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid

Op basis van de gesprekken met leerkrachten en coördinatoren meent de commissie dat het team onbewust bekwaam handelt. Leerkrachten weten kennis te vinden bij een ander, maar wat de eigen expertise over hoogbegaafdheid is, blijft in het gesprek onopgemerkt. Wat vooral opvalt is de onderzoekende houding van het team, waarmee kennis kan worden opgebouwd.

De school deelt kennis, expertise en/of onderwijsprogramma's met haar (regionale) omgeving

De school ontvangt leerlingen van andere basisscholen voor de bovenschoolse plusklas Talint. Tussen de leerkracht van Talint en de groepsleerkracht wordt kennis en ervaring uitgewisseld. De commissie heeft niet gevraagd naar kennisdeling of programmadeling, anders dan de activiteiten van Talint, met andere scholen uit de omgeving.

De school draagt bij aan de activiteiten van de vereniging BPS

De commissie concludeert dat de school actief bijdraagt aan de vereniging BPS. De school vindt zelf dat ze nog een bescheiden rol speelt als het gaat om brengen van kennis.

7 Aanbevelingen

De commissie wil graag op basis van de bevindingen uit aangeleverde materialen en de visitatie enkele aanbevelingen doen zodat de school een (nog) beter BP-programma kan neerzetten.

Aanbeveling 1:

Richt de communicatie zodanig in dat je ouders gebruikt als klankbord voor je beleid en activiteiten. Want, de school communiceert veel met ouders, door mails, nieuwsbrief en ouderavonden maar lijkt daarmee eenzijdig te communiceren.

Aanbeveling 2:

Breid het aantal specialisten uit, met in iedere unit (onder- en bovenbouw) een. Want, er is draagvlak voor hoogbegaafdheid, maar de school is kwetsbaar in haar expertise.

Bovendien wordt draagvlak breder gedragen wanneer een leerkracht in plaats van een MT-lid de expertise uitdraagt.

Aanbeveling 3:

Zorg voor een doorgaande lijn en borging voor de Breinbrekers, die zichtbaar en vindbaar is in de school. Als de huidige expert uitvalt, kan deze kennis niet opgevangen worden.

Aanbeveling 4:

Zet het leermateriaal voor kleuters om in de taxonomie van Bloom. Want, door bestaand materiaal om te zetten, krijg je sneller inzichtelijk wat een kind kan. Bijvoorbeeld het spel Memorie niet inzetten op het matchen van plaatjes, maar op voorletter van het plaatje. Door deze omzetting kun je met hetzelfde materiaal op verschillende niveaus met kinderen werken.

Aanbeveling 5:

Reflecteer op successen en fouten en geef deze weer in je beleidsontwikkeling. Daarmee zet je niet alleen een beleidslijn neer, maar geef je ook inzage in je ontwikkeling en borg je beleid.

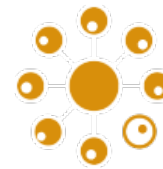
Aanbeveling 6:

Beschrijf de criteria voor deelname aan maatwerk specifiek. De school heeft de rigide cognitieve criteria van LVS-scores van I/I+ losgelaten, maar geeft onvoldoende aan wat ze dan wel als uitgangspunt hanteert.

8 Afsluiting

De commissie dankt de school hartelijk voor de dag, de goede ontvangst en goede sfeer. Ze verwacht dat de school verder stappen zet in haar zoektocht naar optimaal onderwijs voor al haar leerlingen en wenst haar daar veel succes bij.

9 Bijlagen

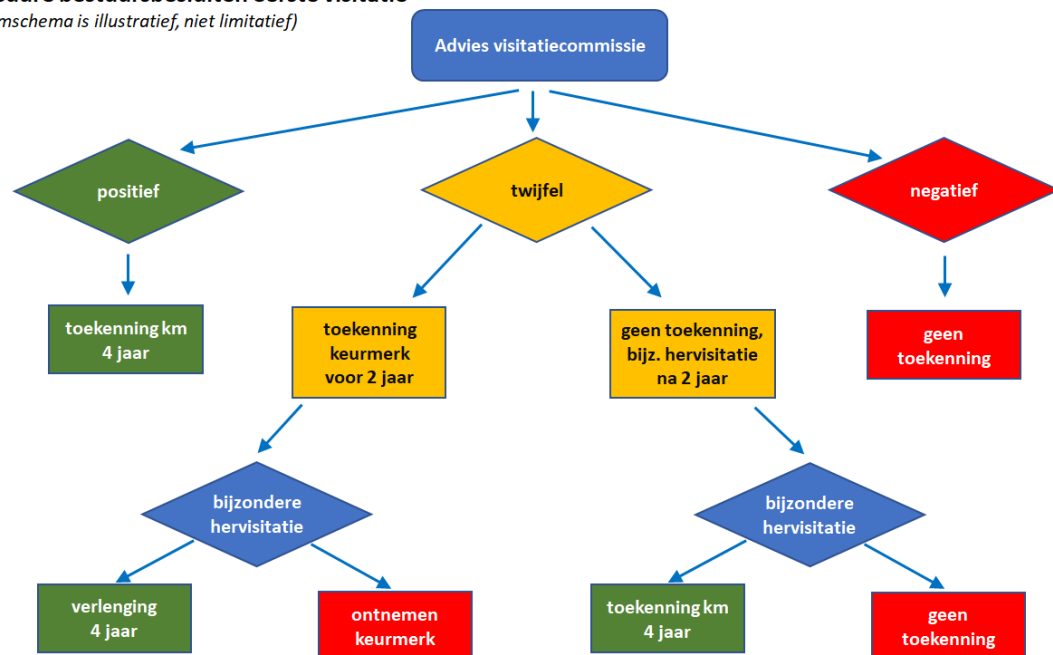
9.1 Bijlage I Lijst van toegestuurde stukken

Visitatierapport 2016
Ontwikkelagenda
Schoolgids 2020-2021
Beleidsplan Hoogbegaafdheid 2019-2023
Schoolondersteuningsplan
Losse A 4tjes met: voorbeelden uitdagende opdrachten
Evaluatie lockdown?

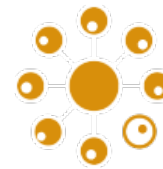
9.2 Procedure bestuursbesluiten, stroomschema

1. Procedure bestuursbesluiten eerste visitatie

(Stroomschema is illustratief, niet limitatief)

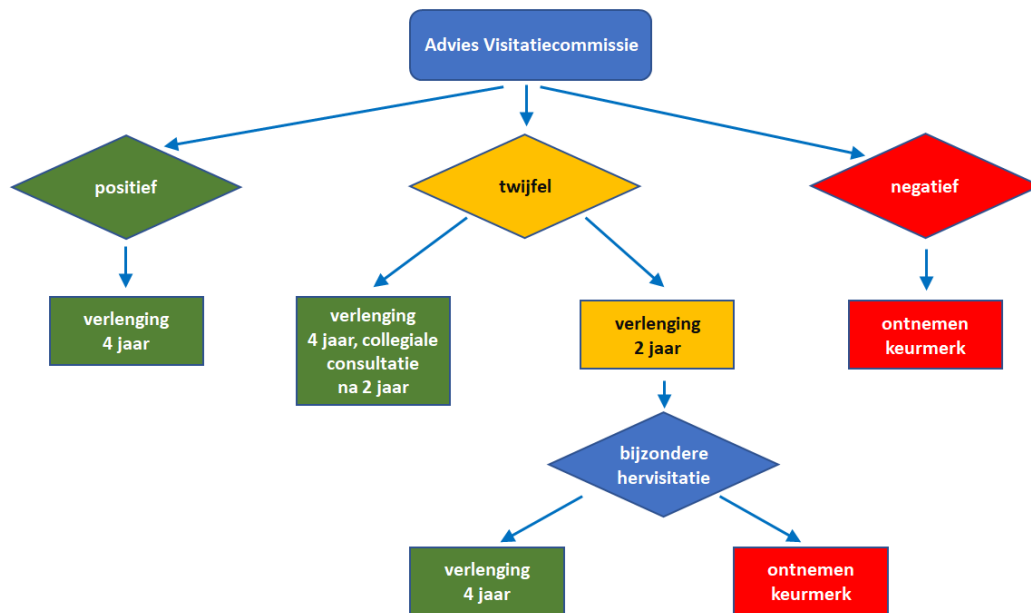

Bron: Beleidsnotitie Visitatie BPS versie juni 2020

2. Procedure bestuursbesluiten reguliere hervisitatie

(Stroomschema is illustratief, niet limitatief)

Bron: Beleidsnotitie Visitatie BPS versie juni 2020

9.3 Bijlage IV De beroepscommissie en bezwaar en beroepsprocedure

(uit de procedure visitaties ALV 15-4-2009)

- De gevisitieerde school krijgt de gelegenheid tot twee weken na ontvangst van het door het bestuur van de Vereniging BegaafdheidsprofielScholen genomen besluit bezwaar aan te tekenen. Het bezwaar betreft alleen de gevolgde procedure van visitatie.
- Het bestuur neemt uiterlijk zes weken na ontvangst van het bezwaarschrift een beslissing op het bezwaar. Binnen deze termijn doet het bestuur onderzoek naar de gevolgde procedure van visitatie, waarbij de werkwijze van hoor/wederhoor wordt toegepast.
- Tegen de beslissing op het bezwaarschrift kan een beroepsprocedure worden gestart door de school. Het bestuur zal dan een beroepscommissie samenstellen, de voorzitter van de vc van betreffende visitatie neemt hierin ook zitting.
- De beroepscommissie beoordeelt eerst de ontvankelijkheid. Als er sprake is van ontvankelijkheid organiseert de beroepscommissie een (deel)visitatie, op die onderdelen van het rapport waarover verschil van inzicht is ontstaan. Deze hernieuwde visitatie vindt plaats uiterlijk vier maanden nadat de eerste visitatie is gehouden.
- Binnen vier weken na deze visitatie doet de beroepscommissie uitspraak. Deze uitspraak is bindend.